

3. Кастельс М. Становление общества сетевых структур / М. Кастельс // Новая постиндустриальная волна на западе. Антология / под ред. В.Л. Иноземцева. – М. : Изд-во "Academia", 1999. – 505 с.
4. Кутырёв В. Оправдание бытия (явление нигитологии и его критика) / В. Кутырёв // Вопросы философии : науч.-теорет. и философ. журнал. – 2000. – № 5. – С. 15-32.
5. Кутырёв В. Философия иного, или небытийный смысл транс модернизма / В. Кутырёв // Вопросы философии : науч.-теорет. и философ. журнал. – 2005. – № 12. – С. 3-19.
6. Майжинас Е. Информационное общество и парадигма экономической теории / Е. Майжинас // Вопросы экономики : теорет. и науч.-практ. журнал. – 1997. – № 11. – С. 91-99.
7. Мясникова Л. Экономика постмодерна и отношения собственности / Л. Мясникова // Вопросы философии : науч.-теорет. и философ. журнал. – 2002. – № 7. – С. 5-16.
8. Мясникова Л. Информатизация по Internet / Л. Мясникова // Журнал "РИСК: Ресурсы, Информация, Снабжение, Конкуренция" : аналит. журнал. – 1996. – № 8-9. – С. 36-47.
9. Мясникова Л. Рынок и информация / Л. Мясникова // Вопросы экономики : теорет. и науч.-практ. журнал. – 1997. – № 11. – С. 98-107.
10. Неклесса А. Трансмутации истории / А. Неклесса // Вопросы философии : науч.-теорет. и философ. журнал. – 2001. – № 3. – С. 58-71.
11. Новые информационные технологии и судьбы рациональности в современной культуре (материалы "круглого стола") // Вопросы философии : науч.-теорет. и философ. журнал. – 2003. – № 12. – С. 3-52.
12. Скотний П. Економіко-теоретичне знання в парадигмі методології / П. Скотний. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2011. – 408 с.
13. Юрьев А. Вместо разума – информация, вместо веры – лицедейство, вместо воли – деньги / А. Юрьев // МОСТ. – 2000. – № 40. – С. 51-58.

Скотний П.В. Виртуальная и сетевая экономика: теоретико-методологический аспект

Модернизация экономики под влиянием развития технологий и виртуализации экономических процессов требует новых теоретических, методологических подходов.

Основным ресурсом информационного общества выступают информация и знания, а в странах с развитой экономикой основным продуктом производства и потребления становятся информация и средства телекоммуникации. В результате капитал, предприниматели и труд подчиняются логике сетей, структурируют международный рынок капитала, рабочей силы и научно-технических услуг. Благодаря этому, образовалась сложная многомерная и многоступенчатая сеть отношений собственности и управления предприятиями, под влиянием информатизации и виртуализации экономических процессов.

Ключевые слова: виртуальная экономика, сетевая экономика, информационное общество, инновации, Интернет, теоретико-методологический анализ.

Skotnyy P.V. Virtual and Network Economy: Theoretical and Methodological Aspects

Modernization of economy under the impact of developing technologies and virtualization of economic processes is known to require new theoretical and methodological approaches.

Information and knowledge step forward as the main resource of the information society and, furthermore, in the advanced economies, the main product of the production and consumption become information and telecommunications. As a result, entrepreneurs and labour are subjected to the logic of networks, they structure the international market of capital, labour, scientific and technical services. Thus, a complex multidimensional and multilevel network of relationships of property and companies management has been formed under the influence of informatization and virtualization of economic processes.

Keywords: virtual economy, network economy, information society, innovation, the Internet, theoretical and methodological analysis.

**6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ**

УДК 331.101(37.03)

Доц. Л.І. Гальків, д-р екон. наук – Львівська КА

**ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВТРАТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
МОЛОДІ: ЧИННИК ІНВЕСТИВАННЯ ОСВІТИ**

Висвітлено наукові підходи до розуміння змістовної суті категорії "інтелектуальний потенціал", узагальнено її визначальні риси. Розкрито особливості соціально-демографічної групи "молодь". Описано підходи до виокремлення вікових меж молоді. На основі аналізу динаміки окремих вікових груп населення України доведено наявність ризиків втрат інтелектуального потенціалу молоді. Досліджено динаміку видатків зведеного бюджету України на освіту та загальних витрат на освіту. Змодельовано залежність останніх від ВВП. Обґрунтовано компенсаційну роль інвестування освіти у їх попередженні.

Ключові слова: інтелектуальний потенціал, молодь, демографічна група, освіта, інвестування.

Постановка проблеми. Стратегія інноваційно-інновативного прориву задекларована як пріоритетний вектор цілеспрямування вітчизняної політики. Результативність вирішення поставлених завдань генерує проблеми ефективного залучення резервів активування процесів модернізації суспільства в напрямі утвердження економіки знань, серед яких ключова роль відводиться інтелектуальному потенціалу (ІП). Інтелектуальні активи, виступаючи головною продуктивною силою постіндустріальної ери та стратегічним ресурсом сталих конкурентних переваг суспільної системи, формуються під впливом низки чинників, домінантне місце у складі яких посідають знання. Підмурки останніх закладаються в процесі навчання, а його ефективність визначається обсягами та динамікою фінансування освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фундатори наукових уявлень про ІП (Р. Арон, Г. Беккер, Дж. Грейсон, П. Друкер, Р. Лукас, М. Мелоун, М. Портер, П. Ромер, Б. Твісс, А. Турен, С. Фішер, Т. Шульц) вагомим чином будували свої погляди на теоріях про інновації та інноваційний поступ суспільних систем, на концепціях людського капіталу та людського розвитку, на постулатах постіндустріального суспільства та економіки знань. Поширенню їх наукових поглядів у нашій країні сприяли праці О. Амоші, В. Геєця, О. Грішнєвої, А. Колота, Е. Лібанової, Н. Маркової, У. Садової, Л. Семів, А. Чухна та ін. Проте на сьогодні відсутній стержневий концепт ІП, а розуміння його сутності й сама теорія використання та розвитку все ще перебувають на етапі становлення [1, с. 36].

Метою цієї роботи є обґрунтування ризиків втрат ІП молоді та розкриття компенсаційної ролі інвестування освіти в їх попередженні.

Виклад основного матеріалу. Сучасні вітчизняні науковці концентрують увагу на розумінні ІП як: спроможності суспільства творити, нагромаджувати та використовувати нові знання, проекти, ідеї [2, с.127]; сукупності інте-

лектуальних ресурсів, що втілюють наукові здобутки суспільства [3, с. 194]; 3) сукупності людського, матеріального та нематеріального потенціалу [4, с. 130]; залучених в економіку людей, їх знань, творчих інтелектуальних здібностей та можливостей [1, с. 43].

На наше переконання, по-перше, людину не варто ототожнювати з ІП, а розглядати її як носія, творця, першоджерело цього потенціалу. По-друге, з одного боку, у складі людського потенціалу можна виокремлювати інтелектуальну складову (можливість сприйняття і генерування ідей, знань, новацій тощо), з іншого боку, ІП, не обмежується рамками людського потенціалу, включаючи інфраструктурні ресурси (локальні мережі, техніко-технологічну документацію, інформацію, програмне забезпечення, винаходи, промислові зразки, ноу-хау, торгові марки, патенти тощо) та ресурси взаємодії з інститутами ринку (клієнтами, споживачами, бізнес-середовищем тощо). По-третє, ІП доцільно розглядати у контексті структурно-кваліметричної характеристики акумуляційних можливостей розвитку територіальної суспільної системи [5, с. 151], котрі набувають форми сукупності знань, інтелектуальних здібностей, творчо перетворюючих обдарувань та потенцій його носіїв. Ця сукупність, поєднуючись із інтелектуальними резервами інфраструктурних ресурсів (організаційно-структурного капіталу) та ресурсів взаємодії з інститутами ринку (капіталу взаємодії з інститутами ринку), здатна забезпечити активізацію інноваційної діяльності, економічного зростання та якісного людського розвитку. По-четверте, викристалізовується триада підходів до трактування ІП: ресурсний – сукупність інтелектуальних ресурсів (знання, здібності, система освіти, комп'ютерне забезпечення, система зв'язку, бази даних, система науки та інтелектуальна власність); функціональний – здатність економічних суб'єктів виконувати певні дії з метою відтворення їх інтелектуальних ресурсів; цільовий – здатність сукупності інтелектуальних ресурсів досягати поставлених цілей [6]. По-п'яте, носіїв ІП не варто обмежувати лише індивідами, а можна досліджувати його на рівні підприємства, населеного пункту, регіону, країни, міждержавного об'єднання. Відтак, за рівнево-приналежною характеристикою ІП розглядають на чотирьох рівнях: територіальної спільноти (всесвіту, країни, нації, регіону); соціально-економічної системи (підприємства, корпорації); сфери діяльності або галузі (інженерно-технологічний, освітній, економічної думки, управлінський); особистісно-індивідуальний (людський потенціал) [7]. По-шосте, ІП перетинається із соціальним потенціалом (системою елементів, що безпосередньо визначають соціальну активність населення та можливості отримання людині соціально значущих результатів у різних сферах суспільного буття [8]), а не є підсистемою соціального потенціалу. По-сьоме, поняття ІП розглядають у широкому і у вузькому значеннях цього терміну. У широкому сенсі він є характеристикою всіх можливостей – як суб'єктивних (внутрішні особисті сили), так і об'єктивних (можливості розкриття, організації, використання суспільством здібностей і талантів). Суб'єктивні сторони ІП називають потенціалом інтелектуальної активності, а об'єктивні сторони – це ІП у вузькому сенсі цього слова [9, с. 20]. По-восьме, ІП має широкі ресурси розвитку як за кількісно-якісними, так і за темпологічними параметрами. Вагомий вплив на ці параметри здійснює система освіти, забезпечуючи формування знань, вмінь, компетенцій, світосприйняття.

До соціально-демографічної групи "молодь" відносять людей, які проходять період становлення і психофізіологічної зрілості, адаптації до виконання соціальних ролей дорослих (табл. 1). Конкретні вікові рамки молодості визначаються суспільним ладом, менталітетом, культурою та властивими суспільній системі закономірностями соціалізації. За останні десятиліття в Україні молоді люди загалом стали довше навчатися, пізніше вступати у шлюби, пізніше народжувати першу дитину й, відповідно, збільшився вік початку трудового, сімейного й батьківського життя. Збільшення молодіжного віку суспільству, державі не зовсім вигідні, оскільки правовий статус, соціальна відповідальність молоді наступає в такому випадку пізніше, й, відтак, держава триваліший час вимушена піклуватися про молодь та її соціальну підтримку. Окрім відтворення системи суспільних відносин, передавання наступним поколінням знань, досвіду, традицій, цінностей, молодь виконує й інноваційну функцію, що полягає у творчому розвитку, вдосконаленні всього, що створено попередніми поколіннями.

Табл. 1. Трактування поняття "молодь"

Джерело	Зміст
Велика Радянська Енциклопедія	Соціально-демографічна група, що вирізняється на основі сукупності вікових характеристик, особливостей соціального стану і зумовлених ними чи іншими соціально-психологічними якостями
Короткий енциклопедичний словник із соціальної філософії	Соціально-демографічна верства, група суспільства, що виділяється в основній сукупності віковими характеристиками, особливостями соціального становища і зумовленими цим соціально-психологічними властивостями
Словник соціологічних і політологічних термінів молодь	Велика соціальна група, що має специфічні соціальні й психологічні риси, наявність яких визначається як віковими особливостями молодих людей, так і тим, що їхнє соціально-економічне і суспільно-політичне становище, духовний світ перебувають у становленні, формуванні
Академічний тлумачний словник	1) молоде, підрастаюче покоління; юнацтво; 2) молоді люди; юнаки й дівчата
Вікіпедія	Соціально-демографічна група, відокремлена на основі сукупності вікових характеристик і особливостей соціального стану

Межі вікових границь молодості розмиті й рухливі. Зазвичай до молоді відносять населення у віці між 16-ма і 30-ма роками, проте існують й інші погляди (11-25, 15-28, 16-24 роки тощо). Видатний філософ і соціальний мислитель Ж.-Ж. Руссо відлік періоду юності розпочинав із 15 років. У низці країн верхня вікова границя молоді визначена на рівні 25-ти років, тоді як у Радянському Союзі – 28-ми років. У термінології ООН послуговуються такими основними визначеннями стосовно дітей і молоді: діти – особи, які не досягли 18-річного віку; підлітки – особи віком від 10 до 19 років (включаючи молодший, середній і старший підлітковий вік); молодь – особи віком від 15 до 24 років; молоді люди – всі особи віком від 10 до 24 років [10]. Задля характеристики складу молоді застосовують і недостатньо науково обґрунтовані терміни, приміром: "тинейджери" ("підлітки"), "молоді дорослі", "дорослі молоді люди" тощо. Закон України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" окреслює межі молодості віком 14-35 років.

Результати аналізу динаміки окремих вікових груп постійного населення України (табл. 2) свідчать, що за останніх п'ять років скоротилася чисельність вікової групи 15-34 роки на 973,5 тис. осіб (на 7,0 %) і її частка у складі населення зменшилася на 1,6 в.п. Така зміна зумовлена прискореним зменшенням чисельності осіб у віці 15-19 років і 20-24 роки (відповідно на 25,6 % і 17,0 %), що призвело до скорочення їх питомої ваги загалом на 3,0 в.п.

Табл. 2. Динаміка чисельності та частки окремих вікових груп постійного населення України (на початок року)

Вікова група, роки	Кількість, тис. осіб		Зміна кількості		Частка у населенні, %		Структурні зрушення, в.п.
	2008	2013	тис. осіб	%	2008	2013	
15-19	3233,5	2404,8	-828,7	-25,6	7,0	5,3	-1,7
20-24	3880,2	3221,5	-658,7	-17,0	8,4	7,1	-1,3
25-29	3510,6	3856,7	346,1	9,9	7,6	8,5	0,9
30-34	3325,8	3493,7	167,9	5,0	7,2	7,7	0,5
Разом	13950,1	12976,6	-973,5	-7,0	30,2	28,6	-1,6

Джерело: складено на основі [11]

Тенденція розвитку чисельності постійного населення України у віці 15-17 років упродовж 2002-2013 рр. моделюється лінійним трендом ($y=2503,4-96,942 t$; $R^2=0,9938$). Здійснені на його основі розрахунки вказують на скорочення цієї вікової групи у 2014 р. і у 2015 р. щодо 2002 р. відповідно на 47,3 % і на 51,4 %. Дослідження динаміки народжуваності не дає змоги сподіватися на такі істотні її зміни, які здатні були б забезпечити омолодження вітчизняного населення. Навпаки, в Україні, як і в усіх розвинених країнах світу, збільшуватиметься частка осіб у післяпрацездатному віці.

Отож, викристалізовується проблема браку молоді, наслідки якої, очевидно, вилитимуться у втрати ІІІ. Компенсувати останні можна за рахунок підвищення рівня та якості освіти. Так, Стратегія розвитку ЄС "Європа 2020: стратегія розумного, сталого та інклюзивного зростання" декларує граничні межі часток осіб, які покинули навчання в школах ($\leq 10\%$) і молоді з вищою освітою ($\geq 40\%$) й передбачає необхідність гарантування достатнього інвестування освіти та навчальних систем, поліпшення показників у сфері освіти, збільшення відкритості та доступності освітніх систем за допомогою створення національних кваліфікаційних стандартів. Ці процеси неможливі без формування відповідних наддержавної й національних політик та налагодженого фінансового механізму їх реалізації.

Аналіз даних Зведеного бюджету України виявив, що протягом 2007-2011 рр. обсяги планових показників щодо інвестування освіти зростали прискореними темпами (на 96,97 %) порівняно із загальною сумою бюджетних видатків (на 85,40 %); згідно з плановими даними, частка видатків на освіту загалом характеризується прогресивною динамікою (2007 р. – 18,8 %; 2008 р. – 18,7 %; 2009 р. – 19,5 %, 2010 р. – 20,4 %; 2011 р. – 20,0 %); фактичні видатки на освіту відстають від запланованих їх обсягів, проте рівні недовиконання плану у цілому по зведеному бюджету випереджають рівні недовиконання плану видатків на освіту (2007 р. – на 4,01 в.п.; 2008 р. – на 5,12 в.п.; 2009 р. – на 9,98 в.п.; 2010 р. – на 3,54 в.п.; 2011 р. – на 3,32 в.п.).

Визначене за даними допоміжного рахунка освіти лінійне рівняння регресії, котре описує залежність витрат на освіту в Україні (y) від обсягу ВВП (x) – $y=3,5616+0,0747 x$; $R^2=0,8996$ – показує, що визначальним резервом збільшення обсягів фінансування освіти є нарощення виробництва товарів та послуг за рахунок активізації зайнятості у контексті "гідної праці", зростання продуктивності праці за рахунок високотехнологічних виробництв.

Висновки. ІІІ молоді розглядають як структурно-кваліметричну характеристику стратегії акумуляційних можливостей суспільної системи у формі знань, інтелектуальних здібностей, творчо перетворюючих обдарувань та потенцій молодих людей. Незважаючи на дискусійність хронологічних, абсолютних вікових меж молоді (нижня варіює між 14 і 16 роками, верхня – між 25 і 35 роками та навіть пізніше), можемо констатувати, що в Україні її чисельність та частка у складі населення скорочується на тлі процесів постаріння людності. Попередження втрат ІІІ молоді забезпечуватиме покращення його якісних параметрів, зокрема шляхом ефективізації інвестування освіти. Перспективи подальших наукових досліджень вбачаються у пошуку виходу із деструктивної ситуації на ринку праці (високий рівень безробіття серед молоді; значна частка некваліфікованої праці; "тінізація" зайнятості тощо).

Література

1. Семикіна М.В. Інтелектуальний потенціал: соціальні виміри використання та розвитку : монографія / М.В. Семикіна, В.І. Гунько, С.Р. Пасека / за ред. М.В. Семикіної. – Черкаси : ТОВ "Маклаут", 2012. – 336 с.
2. Вовканич С.Й. Розбудова інноваційного суспільства в контексті демографічного розвитку України / С.Й. Вовканич, Х.Р. Копистянська, С. О Цапок // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2004. – № 8. – С. 115-129.
3. Сучасні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України / за ред. В. М Геєця, В. П. Семиноженка, Б.Є. Кваснюка. – К. : Вид-во "Фенікс", 2007. – 544.
4. Гава Ю.В. Інтелектуальний капітал – шлях до економічного зростання України / Ю.В. Гава // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2006. – № 4. – С. 129-134.
5. Садова У.Я. Соціально-демографічний потенціал розвитку Українських Карпат / У.Я. Садова // Регіональна економіка : наук.-практ. журнал. – 2012. – № 3 (65). – С. 150-158.
6. Диба Л.М. Суть понять інтелектуальний потенціал та інтелектуальний капітал як економічних категорій / Л.М. Диба. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2011.
7. Ситник Й.С. Інтелектуальний потенціал як фактор інтелектуалізації системи менеджменту підприємства / Й.С. Ситник // Економічний вісник НУТУ "КП". [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://economy.kpi.ua/uk/node/377>.
8. Норкіна Т.П. Ресурси сучасного міста: інтелектуальний потенціал / Т.П. Норкіна // Економіка будівництва і міського господарства. – 2012. – № 1, т. 8. – С. 15-19.
9. Куценко, В. Освіта як фактор стабільності та національної безпеки України / В. Куценко, В. Удовиченко, І. Опалєва // Економіка України : політико-економічний журнал. – 1998. – № 1. – С. 12-21.
10. Соціологія молоді. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://nebook.net/book_so_colog-ya-molod_585.
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://ukrstat.gov.ua>.

Гальків Л.І. Предупреждение потерь интеллектуального потенциала молодежи: фактор инвестирования образования

Освещены научные подходы к пониманию содержательной сути категории "интеллектуальный потенциал", обобщены ее определяющие черты. Раскрыты особеннос-

ти социально-демографической группы "молодежь". Описаны подходы к выделению возрастных границ молодежи. На основе анализа динамики отдельных возрастных групп населения Украины доказано наличие рисков потерь интеллектуального потенциала молодежи. Исследована динамика расходов сводного бюджета Украины на образование и общих расходов на образование. Построена модель зависимости общих расходов на образование от ВВП. Обоснована компенсационная роль инвестирования образования в их предупреждении.

Ключевые слова: интеллектуальный потенциал, молодежь, демографическая группа, образование, инвестирование.

Halkiv L.I. Preventing the Youth Intellectual Potential Losses: the Factor of Education Investing

Scientific approaches to understanding the meaningful essence of categories of "intellectual potential" are highlighted. Their defining features are identified. The peculiarities of the socio-demographic group "youth" are revealed. The approaches to youth age differentiation are stated. The dynamics of consolidated budget of Ukraine for education and general education spending is analysed. The existence of the loss risk concerning the intellectual potential of young people is proved based on the analysis of the dynamics of different age groups in Ukraine. The compensatory role of investment in education in order to prevent them is substantiated.

Keywords: intellectual potential, young people, demographic group, education, investments.

УДК 331.28:349.232

*Доц. Є.Г. Матвійшин, канд. екон. наук –
Львівський РІДУ НАДУ при Президентіві України*

ПОРІВНЯННЯ ПІДХОДІВ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ ВИДАТКІВ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ ПРАЦІВНИКІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРВОНОГРАДА)

Проаналізовано зміни чисельності дітей у дошкільних навчальних закладах і школах Червонограда Львівської області. Зроблено прогноз чисельності дітей, охоплених відповідною освітою, до 2020 р. Запропоновано прогнозувати видатки на заробітну плату працівників дошкільних і шкільних закладів на основі двофакторної моделі. Зроблено порівняння отриманих результатів з прогнозними величинами, отриманими за моделлю проекту "Розбудова спроможності до економічно обґрунтованого планування розвитку в областях і містах України". Запропоновано доповнити останній підхід експертними оцінками щодо чисельності педагогічного й адміністративного персоналу.

Ключові слова: бюджет міста, бюджетне прогнозування, дошкільна освіта, моделювання, чисельність школярів.

Постановка проблеми. Значна частина видатків бюджетів міст скеровується на заробітну плату педагогічних працівників, адміністративного та обслуговуючого персоналу закладів освіти. Наприклад, у містах Вінниця, Ужгород ці видатки становлять приблизно 30 % від усіх видатків [1, 2]. Для планування соціально-економічного розвитку міст важливо мати прогнози як надходжень, так і видатків бюджету. Для прогнозування можна використовувати різні моделі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Увагу до бюджетів міст приділяють як науковці, так і практики. Наприклад, для м. Богодухів зроблено прогнозні розрахунки видатків на освіту на два роки (2014, 2015) [3]. Обсяги

видатків зведеного бюджету України на фінансування освіти, науки, охорони здоров'я та культури за період 2009-2012 рр. аналізували на засіданні президії ЦК Профспілки працівників державних установ України 27 березня 2013 р. [4]. Там, зокрема зазначено, що поки що не виконуються положення ст. 61 Закону України "Про освіту", відповідно до якої держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту в розмірі, не меншому 10 % національного доходу. Для м. Червоноград зроблено демографічний прогноз [5]. У межах проекту "Розбудова спроможності до економічно обґрунтованого планування розвитку областей і міст України" (далі – РЕОП) для м. Червоноград виконано прогнозування видатків на освіту (на заробітну плату працівників дошкільної та загальної середньої освіти).

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Для планування видатків бюджету міста важливо мати інструменти для отримання надійних прогнозів. У зазначеному прогнозі, виконаному в межах проекту РЕОП, використано досить детальну модель. Для її широкого використання в містах України, потрібно володіти детальною інформацією про конкретне місто.

Мета дослідження. У роботі запропоновано підхід до прогнозування видатків на заробітну плату педагогічних працівників, адміністративного та обслуговуючого персоналу закладів освіти. Його зроблено на прикладі м. Червоноград. Це зумовлено тим, що для цього міста було зроблено прогноз із використанням моделі, розробленої за проектом РЕОП. Важливо порівняти результати прогнозування для того, щоб обґрунтувати доцільність використання раціонального підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформаційною базою для дослідження є дані Червоноградської міської ради, Державної служби статистики України і проекту РЕОП. Зокрема використано результати демографічного прогнозування, які містять прогноз чисельності населення Червонограда загалом і його окремих вікових груп. Дані сформовано так, щоб їх можна було використовувати для прогнозування видатків на дошкільну освіту (потрібні дані про чисельність дітей віком 3-5 років) і загальну середню освіту (потрібні дані про чисельність дітей віком 6-16 років). На рис. 1 і 2 наведено узагальнену інформацію про чисельність цих категорій за статистичними (до 2013 р.) і прогнозними (після 2013 р.) даними.

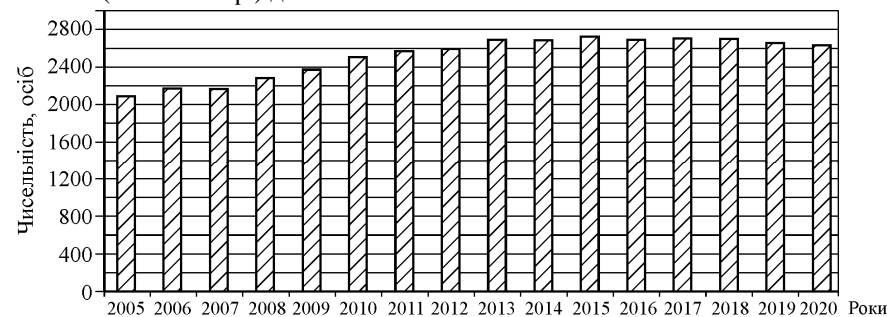

Рис. 1. Чисельність дітей віком 3-5 років м. Червоноград за статистичними (до 2013 р.) і прогнозними (після 2013 р.) даними